

KARTA KURSU (realizowanego w specjalności)

PSYCHOLOGIA EDUKACYJNA (nazwa specjalności)

rok akademicki 2022/2023

Kierunek: Psychologia
Specjalność: edukacyjna
Forma prowadzenia zajęć: stacjonarne
Stopień: jednolite magisterskie
Rok: IV
Semestr: 7 (zimowy)

Nazwa	Zaburzenia i zakłócenia rozwoju dzieci i młodzieży	
Nazwa w j. ang.	Developmental disorders in children and youth	
Koordynator	dr Barbara Superson	Zespół dydaktyczny
		Katedra Psychologii
Punktacja ECTS*	6	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem zajęć jest wyposażenie studenta w podstawowy zakres wiedzy o zaburzeniach i zakłóceniach rozwoju psychicznego występujących u dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń mających swój początek we wczesnym dzieciństwie. Analiza symptomatologiczna prezentowana będzie w kontekście etiologicznych czynników oraz w odniesieniu do funkcjonowania systemu rodzinnego. Celem praktycznym jest przygotowanie studenta do pracy prewencyjnej z dziećmi z grup ryzyka zaburzeń rozwoju lub diagnostyczno-terapeutycznej z dziećmi z przejawiającymi różnorodnymi zaburzeniami rozwojowymi.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza z psychologii ogólnej, rozwojowej i klinicznej
Umiejętności	Potrafi integrować posiadaną wiedzę z różnych dziedzin psychologii
Kursy	-

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W 1 – zna klasyfikacje medyczne i funkcjonalne zaburzeń rozwoju, potrafi scharakteryzować podstawowe kategorie wg ICD-10,	SE_W01
	W2 - rozumie relacje między aktywnością ośrodkowego układu nerwowego a funkcjonowaniem emocjonalnym, poznawczym i motorycznym człowieka	SE_W01, SE_W010
	W 3 – potrafi przedstawić koncepcje etiologii, profilaktyki i terapii zaburzeń rozwoju	SE_W02, SE_W05, SE_W08

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	U 1- Potrafi zidentyfikować biologiczne czynniki warunkujące powstanie zaburzeń rozwoju	SE_U02
	U 2 – Umie różnicować zaburzenia emocjonalne u dzieci	SE_U07
	U 3 – Potrafi różnicować zaburzenia procesów psychicznych na podstawie objawów i odnieść wyniki diagnozy do systemów klasyfikacyjnych.	SE_U01, SE_U06

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Kompetencje społeczne	K 1– Ma świadomość złożoności uwarunkowań zaburzeń rozwoju	SE_K01, SE_K05
	K 2 – Jest wrażliwy na psychospołeczne problemy dzieci z zaburzeniami rozwoju i ich rodzin	SE_K01
	K3 – Jest gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem na rzecz wsparcia dla dziecka z zaburzeniami rozwoju	SE_K02, SE_K03

Organizacja		
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach

		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	30			15								E

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład interaktywny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

Ćwiczenia: zajęcia warsztatowe poświęcone analizie lektury i filmów oraz opisom przypadków.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (scenariusz)	Egzamin ustny	Test zaliczeniowy	Inne
W01						X		X			X		
W02						X		X			X		
W03						X		X			X		
U01						X		X			X		
U02						X		X			X		
U03						X		X			X		
K01						X		X			X		
K02						X		X			X		
K03													

Kryteria oceny	Zaliczenie, którego podstawą są : 1. obecność, 2. udział w dyskusji w oparciu o analizę literatury i filmów, 3. Wywiad z rodzicem dziecka z zaburzeniami rozwojowymi lub kurs MOOC.
----------------	--

Uwagi	przedmiot specjalnościowy studia jednolite magisterskie stacjonarne kierunek Psychologia
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady

1. Norma a patologia w rozwoju dziecka. Teoretyczne modele zaburzeń wieku dziecięcego
2. Spektrum poalkoholowych wrodzonych zaburzeń rozwojowych
3. Zaburzenia więzi. Zaburzenia wydalania
4. Całościowe zaburzenia rozwojowe
5. Zaburzenia zachowania. ADHD
6. Zaburzenia lękowe u dzieci
7. Specyficzne zaburzenia w rozwoju umiejętności szkolnych
8. Zaburzenia depresyjne
9. Zaburzenia odżywiania
10. Niepełnosprawność intelektualna
11. Choroba tikowa, diagnoza i terapia
12. Zaburzenia rozwoju językowego oraz ich wpływ na funkcjonowanie dziecka
13. Zaburzenia integracji sensorycznej
14. Uzależnienia behawioralne. Używanie substancji psychoaktywnych przez młodzież
15. Zespół stresu pourazowego

^{16.}

Ćwiczenia

17. Dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – warsztaty sensoryczne; uwarunkowania trudności szkolnych.
18. Wsparcie rodzica dziecka z zaburzeniami i zakłóceniami w rozwoju jako metoda oddziaływania terapeutycznego – konsultacje rodzicielskie, ujęcie systemowe, rodzicielstwo bliskości.
19. Bajkoterapia. Mindfulness dla dzieci – praktyczne wykorzystanie technik terapeutycznych.
20. Zaburzenia lękowe. Mutyzm – diagnoza i możliwości pomocy.
21. Rozwój samoregulacji u dzieci, a diagnoza zaburzeń okresu dzieciństwa.

Wykaz literatury podstawowej

- Bobińska, K., Pietras T., Gałęcki P (red.)(2012). Niepełnosprawność intelektualna – etiopatogeneza, epidemiologia, diagnoza, terapia. Warszawa: PWN (wybrane fragmenty)
- Courtney, D., Watson, P., Battaglia, M., Mulsant, B. H., & Szatmari, P. (2020). COVID-19 impacts on child and youth anxiety and depression: challenges and opportunities. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 65(10), 688-691.
- Jerzak M. (2016). Zaburzenia psychiczne i rozwojowe u dzieci a rzeczywistość szkolna. Warszawa: PWN
- Czapla Z. 2000, „O pewnych wybranych kryteriach „normy” w psychologii i psychiatrii” [On some particular criteria of „norms” in psychology and psychiatry], [w:] *Antropologia a medycyna i promocja zdrowia* (red.) Andrzej Malinowski, Henryk Stolarczyk, Wiesław Lorkiewicz, Tom III, Łódź, 9-26
- Júnior, J. G., de Amorim, L. M., Neto, M. L. R., Uchida, R. R., de Moura, A. T. M. S., & Lima, N. N. R. (2022). The impact of “the war that drags on” in Ukraine for the health of children and adolescents: Old problems in a new conflict?. *Child Abuse & Neglect*, 128, 105602
- Kendall P.C. (2021). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: GWP
- Morrison J. (2016). DSM – 5 bez tajemnic. Praktyczny przewodnik dla klinicystów, Wydawnictwo UJ, Kraków, 2016 (wybrane fragmenty)
- Pużyński S., Wciórka J.(2000). Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne, Kraków: Wyd.Vesalius (wybrane fragmenty)
- Wolańczyk, T., Komender, J. (red.) (2015). Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci. Warszawa: PZWL

Wykaz literatury uzupełniającej

Cytowska, B., Winczura, B. (red.) (2006). Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka. Kraków: Oficyna Wydawnicza "Imago".

Kołąkowski, A., Wolańczyk, T. ADHD. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej. Przewodnik dla rodziców i wychowawców. Gdańsk: GWP.

Lee, J. (2020). Mental health effects of school closures during COVID-19. *The Lancet Child & Adolescent Health*.

Oleksandr, D., Radziejowska, M., Radziejowski, P., Knotkowska, J. (2018). Nowoczesne podejście do określenia „normy psychicznej i patologii”. *Etyka ustalania diagnozy psychologicznej – wiedza i doświadczenie*, Pobrane z: <https://www.wseit.edu.pl/images/upload/monografie/2018/a>

Pisula, E. (2020). *Autyzm. Przyczyny. Symptomy. Terapia*. Gdańsk: Harmonia.

Taylot, Ch. (2016). *Zaburzenia przywiązania u dzieci i młodzieży*. Gdańsk: GWP

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym – konsultacje indywidualne	0
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	50
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do testu zaliczeniowego	25
Ogółem bilans czasu pracy		150
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6